

Óli Rubeksen

Góð ráð frá serfrøðinginum

Vís áhuga fyri hvat barn títt ger á netinum

Tað kann vera torført at vera foreldur at einum digitalt innføddum barni. Men vilt tú tryggja tínum barni móti vandunum á netinum, mást tú seta teg væl og virðiliga inn í digitalu felagsskapirnir

Óli Rubeksen arbeidur við frybyrging millum børn og ung. Hann gevur tær her góð ráð til verju av børnum og ungum á netinum:

Óli Rubeksen

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

1 Kenn loyniorðini hjá barni tínum

Kemur barn títt í eina keðiliga støðu, er tað skilagott, um tú kennur loyniorðið til facebook, msn, teldupost, instagram, snapchat, ask og hinar sosialar miðlarnar. Loyniorðið kanst tú geva víðari til politiið, um tað skuldi verið neyðugt. Men minst til bert at virða barnið og brúka tí bert loyniorðið í neyðstøðu.

2 Hjálp við at verja privatlív

Hevur tú ikki skil á sínum privatinstillingum, kann ein og hvør síggja tínar myndir, dagføringar og fylgja við í, hvar tú ert. Hjálp tínum barni at broyta privatinstillingar soleiðis, at bara góðir vinir síggja myndir, dagføringar, bústað, teldupost, telefonnummar. Tað er eisini skilagott at gera avtalu um at børnini bara sleppa at gerast vinir við fólk, tey kenna frammanundan. Ert tú í iva um, hvussu tú broytir privatinstillingar, kanst tú vitja heimasíðuna www.dat.fo

3 Ver ein frymynd

Í dag er einki mark millum digitala heimin og veruleikan. Alt tú gert, skal tú taka ábyrgdina av og somu normar, vit kenna frá veruleikanum, gelda í digitala heiminum. Tí skalt tú hugsa um at vera ein frymynd. Ikki bara heima við hús, men eisini á tínum vanga á facebook. Skriva bert tað, tú kundi funnið uppá at sagt í veruleikanum. Skriva ikki niðurgerandi viðmerkingar til onnur. Deil ikki alt for privatar myndir. Hugsa etiskt allatíðina.

4 Vís áhuga

Sambært Óla Rubeksen, er hetta ráðið tað mest sentrala. At visa áhuga fyri, hvat títt barn ger á netinum kann forða nógvum trupulleikum. Tosa við barnið um, at tað tú ger á netinum hevur eins stórar avleiðingar sum tað, tú gert í veruliga lívinum. Tosa við barnið um etikk og tað at taka ábyrgd fyri øllum sínum gerningum. Fortel barninum at stórt sæð alt, tú gert á netinum, verður goymt og kann brúkast í móti tær.